

Sluseanlæg, der forandrede Fjorden til en Ferskvandssø. Jeg beklager meget, at denne udstrakte Haand ikke synes at blive modtaget, idet den stedfundne Udvalgsbehandling og de Undersøgelser, som Udvalget har foretaget, i høj Grad har bestyrket mig i den Opfattelse, at mit Forslag netop var det eneste rigtige. Man har jo i høj Grad fremkaldt sagkyndige Udtalelser om denne Sag, og det tør vel siges, at Sagkundskaben i denne Sag har fejret store Triumfer. Naar man kan skaffe sig en sagkyndig anbefaling for et hvilket som helst af de foreliggende Forslag, kan man jo aabenbart ikke forlange mere af Sagkundskaben. Dette siger jeg i og for sig ikke som en Kritik eller en Haan overfor Sagkundskaben. Jeg mener netop, det gælder om at forstaa Sagkundskabens Vilkaar. Naar man af en sagkyndig Arkitekt forlanger Forslag om, hvorledes man skal bygge sit Hus, vil det vise sig, at man i Virkeligheden selv i alle Enkeltheder skal bestemme alting, og saaledes gaar det ogsaa i denne Sag. For at Sagkundskaben skal udtale sig, maa den først have at vide, hvad det er, man vil opnaa, og det ikke blot i Hovedpunkter, men i alle Enkeltheder, og den vil have at vide, hvad man tør risikere; ogsaa dette maa man selv tage Stilling til. De sagkyndige Anbefalinger, som foreligger, maa efter min Opfattelse forstaas saaledes: Hvis man ikke vil eller tør lukke Kanalen ved Hvide Sande, maa man altsaa nøjes med eet Sæt Indbygninger, som der er, og saa kan det anbefales at gaa den Vej, som er foreslaaet af det ene af Udvalgets Mindretal. Men hvis man ikke tør stole paa, at Sikringen med eet Sæt Indbygninger er tilstrækkelig solid, men dog vil bevare Ringkøbing Fjord som et Saltvandsbassin, kan det anbefales at følge Vandbygningsvæsenets Forslag Nr. 2. Og endelig, hvis man foretrækker at gøre Fjorden til en Ferskvandssø paa Grund af de særlige Fordele, som knytter sig dertil for Landbrugets Vedkommende, kan man gaa den Vej, som er anbefalet af et andet Mindretal i denne Sag, at anbringe to Sæt Indbygninger med en Kammersluse i den bagerste Indbygning. Til denne Udvej er dog knyttet det Forbehold, at man er bange for, at Udløbet kan tilsande, og at der derfor kan kræves anlagt to dyre Moler ude i Havet, medens man fra anden Side mener, at Afløbet kan holdes frit alene ved Hjælp af Sandpumpning.

Overfor det første Mindretalsforslag

mener jeg, det bør fremhæves, at det er overordentlig vanskeligt at have Tillid til Holdbarheden af de foreslaaede Foranstaltninger. Jeg har personlig været meget stemt for og har i høj Grad arbejdet paa at komme ind i denne Sag for om muligt at tilfredsstille den Retning, som ønskede Udløbet ved Hvide Sande holdt aabent, fordi jeg meget vel kunde indse, hvilke store, øjeblikkelige Forstyrrelser det vilde medføre at gaa nogen anden Vej. Jeg har tidligere gjort Rede for, hvorledes jeg var i høj Grad vundet for en Plan, som gik ud paa at lade Molerne bestaa omtrent i deres nuværende Længde, hvilket man mente vilde være gør ligt, men at jeg maatte gaa bort fra denne Plan, fordi det viste sig, at de korte Moler i saa Fald vilde bevirke en Bagskæring, som kunde blive endnu farligere, end hvad vi hidtil har oplevet. Nu er det givet, at denne Bagskæring undgaas ved, som der er stillet Forslag om af det ene Mindretal, at forlænge Molerne, idet Sandet saa ganske simpelt følger Molerne, efterhaanden som de bygges udad. Men jeg ser ikke rettere, end at man derefter staar overfor ganske den samme Risiko som den, man en Gang har gennemløbet og tabt paa, nemlig at disse lange Moler ikke vil kunne staa for Havets Angreb, for Bølgeslagets Angreb og for Vandets Underminering. Og skulde det virkelig mod Forventning lykkes at gennemføre en saadan Sikring af Kanalen, vil der ganske sikkert, netop som det Ændringsforslag, der nu foreligger, er bygget, kræves overordentlig store Udgifter til Aar for Aar at udbedre den Skade, som Forslaget selv forudsætter vil indtræde. Hvor stor denne aarlige Udgift vil blive, er ingen i dette Øjeblik i Stand til at udtale sig om. De Tal, der foreligger fra Vandbygningsvæsenet, er og kan kun være ganske kalkulatoriske; men at Udgifterne vil blive store, kan der ikke være nogen som helst Tvivl om.

Jeg forstaaer godt, at det paagældende Mindretal har stillet dette Ændringsforslag. Det var jo den samme Gruppe af Medlemmer, som i sin Tid satte den usikrede Gennemskæring af Hvide Sande igennem. Da saa denne Foranstaltnings Let-sindighed aabenbarede sig i sin fulde Udstrækning, gjaldt det jo om at afbøde Let-sindighedens Følger og ganske naturligt saa billigt som muligt. Men de Foranstaltninger, som Vandbygningsvæsenet foreslog, var ikke billige; det var nemlig de 8 Moler, som det ærede Medlem fra Bornholm (Hauge) omtalte. Det var derfo